

obliti sunt illud præceptum domini dicentis: *Nolite tangere Christos meos: Et Davit dicit: Quis extendit manum suam in Christum domini et innocens erit?* Et rursum: *Quare non timuiste manus tuas mittere in Christum dimini?* Illis talibus malignis nec vitare metus est perjurium, nec regibus suis inferre mortis exitiunt. Quod si in bello data fides parti valet, quanto magis in suis principibus et populis sine dubio servanda est? Sacrilegium quippe et si violetur a gentibus regum suorum promissa fides, quia non solum in eis fit pacti transgressio sed etiam in Deum in cuius nomine pollicetur ipsa promissio. Inde enim est quod multa regna terrarum cœlestis iracundia ita permutavit et destruxit, ut per impietatem fidei ipsorum et morum alterum ab altero solveretur et ad nihilum redigeretur. Unde et nos qui Christi sanguine redempti sumus magis cavere oportet casum huiusmodi gentium, ne similis plaga ferriamur præcepti, et pœna, quod adsit, puniamur crudeli. Si enim Deus Angelis in se prævaricantibus non pepercit, qui per inobedientiam cœlestis habitaculum perdidit, de quo etiam per Isaiam idem Dominus dicit: *Inebriatus est gladius meus in celo: quanto magis nos nostræ salutis interitum timere debemus ne per infidelitatem eodem severenti Dei gladio pereamus?* Quod si divinam iracundiam vitare volumus et severitatem misericordiae ejus ac clementiam provocare cupimus, nos ipsi servemus erga Deum timorem atque religionis cultum. Custodiamus igitur erga principes nostros pollicitam fidem atque sponsonem, quam eis facimus in sanctæ Trinitatis nomine, quæ nos eruit de diaboli potestate et fecit filios adoptionis esse. Ita enim promissam custodiamus fidem ut non sit in nobis sicut in quibusdam gentibus infidelitatis subtilitas impia, non subdola mentis perfidia, nec perjurii nefas, mente perversa, nec conjurationum nefanda molimina, si maneat in nobis fides certa, et charitas in disrupta, pro quo possimus Salvatoris nostri repromissam percipere gratiam, dicente Apostolo: *Deus charitas est, et qui manet in ea in Deo manet et Deus in eo: Et dominus in evangelio dicit: In hoc cognoscet omnes quia mei estis discipuli si invicem vos dilexeritis.* Nullus igitur apud nos superba præsumptione regnum arripiat: nullus excitet supervacua mutuas seditiones gentium: nemo meditetur interitus regum: sed defuncto in pace principe primatus totius gentis cum sacerdotibus, qui ligandi solvendique acceperunt potestatem, quorumque benedictione vel unctione confirmantur principes, simul omnes unanimis Deo annuente successorem regni consilio communi constituant, ut dum unitatis concordia à nobis retinetur, nullum patriæ gentisque discidium per vim atque ambitum oriatur. Quod si hæc sancta admonitio mentes vestras non corrigit et ad salutem communem cor vestrum nequaquam perducit, audite sententiam ferientis nostram gladii, quam cum Dei juvamine secundum quod data est nobis à Deo potestas, patulo ore, credulo corde, auribus vestris intonamus et profuturis pavendam et observandam conscriptam relinquimus. Quicumque igitur à nobis vel totius Hispaniæ populis qualibet conjuratione vel studio sacramentum fidei suæ, quod pro patriæ gentisque gothorum statu vel conservatione regni salutis pollicitus est, supervacua mente temeraverit, aut regem nece attentaverit, aut potestate regni exuerit, aut præsumptione tyranica regni fastigium usurpaverit, sit ipse ille Deo primum reus atque ab ecclesia catholica quam perjurii crimine profanaverit efficiatur extraneus, et ab omni cœtu Christianorum alienus atque anathema in conspectu Dei patris et angelorum ejus cum omnibus impietatis suæ sociis, quia oportet quod una pœna teneat obnoxios, quos similis error invenerit implicatos. Quod iterum secundo replicamus dicentes: Quicumque amodo ex nobis vel cunctis Hispaniæ populis quolibet tractatu vel studio sacramentum fidei suæ, secundum quod supra taxatum est, violaverit vel usurpaverit, sit ille ab omni consortio Chris-

tianorum alienus atque ab ecclesia catholica, quam perjurii crimine profanaverit, efficiatur extraneus, sitque anathema in conspectu Christi et apostolorum ejus et damnatus in futuro ejus judicio habeatur cum participibus suis, quia dignum est qui talibus sociantur ipsi etiam damnationis eorum participationi obnoxii teneantur. Hoc etiam tertio adclamamus dicentes: Quicumque amodo è nobis vel cunctis Hispaniæ populis qualibet meditatione vel studio sacramentum fidei, quod pro patriæ salute gentisque gothorum statu vel columitate regni potestatis pollicitus est, violaverit vel usurpaverit, sit ipse ab omni Christianorum communione alienus atque ab ecclesia catholica quam perjurio profanaverit efficiatur extraneus, et ad extremum sit anathema in conspectu Sancti Spiritus, et sanctorum omnium martyrum, ita ut partem non habeat cum cœtu justorum, sed cum diabolo et angelis ejus æternis supplicis condemnentur una cum eis qui ad ejus conjurationem volare nituntur, ut per perditionis pœna constringat quos perniciose prava societas copulat. Et ideo si placet vobis omnibus qui adestis hæc tertia reiterata sententia, vestræ vocis et fidei cordis eam unanimes consensu firmate. Ab universo clero toto et populo dictum est: Qui contra hanc sententiam veramque vestram definitionem, quam pro animarum nostrarum instituistis salute, aliud agere præsumperit et intemeratam implere neglexerit, sit anathema Maranatha, hoc est perditio in adventu domini nostri Jesu Christi et cum Juda Scariotis partem habeat suppliciorum tam ipse quam et socii ejus. Quapropter nos ipsi Dei sacerdotes qui à Domino potestatem ligandi solvendique accepimus, omnem ecclesiam Christi ac populum admonemus pariter et convenimus per indivisam sanctamque Trinitatem, ut hanc tremendam et toties iteratam sententiam ita implere satagatis in hoc sæculo, ut nullum ex nobis præsentem atque æterno condemnetur iudicio, sed fidem in domino promissam gloriosissimo domino Sisenando regi nostro, vel succedentibus regibus inviolabiliter custodientes ac sincera illis devotione famulantes non solum divinæ pietatis desiderabilem clementiam in nobis provocemus sed etiam gratam pro nostra benignitate antefati principis præsentiam mereamur percipere, secundum illud Apostoli observantes præceptum dicentis: *Omnibus potestatibus sublimioribus subditi estote: Non enim potestas nisi à Deo, et qui resistit potestati Dei ordinationi resistit; nam principes non sunt timore boni operis sed mali: vis autem non timere potestatem? bonum fac, et habebis laudem ex ea: Dei autem minister est vindex in ira ei qui malum agit.*

X. — De perfidis clericis sive laicis qui superstiti principe in alterius electionem consentiunt. Ex concilio toletano VII, pars capituli I.

Plerosque etenim clericos tantæ levitatis interdum pravitatis elevat ut prætermissa sui ordinis gravitate, ac polliciti sacramenti immemores, stante principe cui fidem servare promiserant, in alterius electionem temeraria levitate consentiat. Abrogare decet hanc omnino licentiam et à nostro consortio penitus extirpari, ita ut si quicumque laicorum quandoquidem intra fines patriæ gothorum superveniens regni apicem sumere fortasse tentaverit eique clericorum quilibet adiutorium vel favorem præstiterit, atque hunc qui superbire videtur eandem regni ambitionem prævalente delicto pervenire contigerit, ex eo quidem tempore vel die eundem episcopum vel cujuslibet ordinis clericum excommunicatum manere perpetui oportebit, quod tali se scelere implicavit; tamen si improbitate principis cui inique consensit, non potuerit instantia sacerdotum à comunione suspendi, saltem qui superstitem eum post ejusdem regis obitum invenerit, superioris anathematis correctioni subjaceat. Quicumque vero illi præter in ultimo vite suæ termino, si tamen hunc legitime pœnitere probaverit, comunione gratiam consenserit impendendam, particeps criminis

illius effectus anathema fiat in perpetuum. Nova iterum ratio persuasit synodalis ut super hanc constitutionem deberemus aliud pro laicis decernere. Quicumque etiam laicorum in prædictis capitulis hoc est adversitate gentis vel regni potestatis se conferre voluerit vel talibus opem præbendo noxius fuerit ultra repertus, non solum, ut dictum est, omnium rerum suarum proprietate privetur, sed etiam perpetua excommunicatione damnatur: nunquam illi præter in ultimo die mortis suæ communio tribuatur, excepto si aliter comunione ejus remedium adhibeatur, si legitime hunc pœnitere probaverint vel impetratione sacerdotum apud principem fuerit impetratum. Nam si, quod omnino fieri non oportet, in derogatione aut contumelia principis adhuc reperitur aliquis nequiter loqui, aut in necem regis seu dejectionem intendere vel consilium aliis præbere, nos siquidem hujus operantem excommunicatione dignum censemus, verumtamen ut sit illi quandoque licentia communicandi pietati principis discernendum relinquimus, cujus procul dubio pietatis est et subjectorum culpas misericordiae judicis sententia temperare. Contestamur autem clementissimos principes nostros et per inefabile divini nominis sacramentum obstantes unanimiter obsecramus, ne quandoquidem absque justitia ubi necesse fuerit impetratione sacerdotali excommunicationis hujus sententiam à perfidis clericis vel laicis talia perpetrantibus vel consensum præbentibus quacumque temeritate suspendant. Nam magis eorum principum utilitatibus videtur ferre consultum, si hujus constitutionis nostræ forma ab ipsis principibus servetur et omnibus subjectis impleri cogatur. Si quis vero hæc instituta execranda putaverit et implere neglexerit, anathema fiat velut prævaricator catholice fidei, et semper apud Deum reus existat, quicumque regum deinceps canonis hujus censuram in quocumque crederit vel promiserit violandam.

XI. — De his qui juramenti sui profanatores extitisse noscuntur. Egica rex. Ex concilio toletano XVI. LX. episcoporum.

Sicut ulcus quod graviter serpit in corpore non nisi gravioribus medicaminibus aut ferro curatur aut ustione cohibetur, ita perfidorum obstinatio, quæ nullatenus iuhibetur durioribus sententiis, necesse est ut multiplicetur. Nam quamquam dominica sanctio protestetur: *Non morietur pater pro filiis nec filii pro parentibus, sed unusquisque pro peccato suo morietur: et iterum: filius non portabit iniquitatem patris, et pater non portabit iniquitatem filii;* tamen et quia jurisjurandi transgressio valde inolevit, et machinandi contra principes nostros consuetudo sæva concrevit, quò aut nece diversa princeps interimatur, aut regni dignitate privetur, quod nequaquam prohiberi potest nisi severiori censura; ideo per hujus institutionis nostræ decretum sancimus, ut quicumque deinceps cujuslibet sit honoris vel ordinis persona in necem vel dejectionem regiam quidpiam machinaverit eumque qualibet nocibilitate impetendum crediderit aut gentem ejus vel patriam quibuslibet factionibus vel machinationibus disturbare contenderit, tam ipse quam omnis ejus posteritas ad omni palatini ordinis honore privati fisci iuribus sub perpetua servitute maneat religati; potestate autem gloriosi principis nostri vel succedentium regum servata, ut si aut qui jam pro suæ infidelitatis perfidia canonicè ac legaliter judicati sunt, aut eos qui deinceps à fidei suæ juramento exorbitaverint et adversum principem nostrum vel ejus successorem aliquid nocibilitatis agere aut machinare studuerint, si eos ut diximus piæ indulgentiæ voto quandoque relevare voluerit, licentia illius quæque vera manebit, quia res eorum justo ac legali ordine in ejusdem principis nostri dominio perveniunt; ex quibus etiam quædam ejus principis nostri collatione tam ecclesiæ Dei quam proles ejusdem principis nostri seu etiam alii plures ex populo pro sui servitii merito accipere meruerit; proinde instituentes decernimus ut nullo unquam

tempore eorum filii qui juramenti sui profanatores extitisse noscuntur seu extiterint, vel subsequens eorum posteritas, in nocibilitatem eorum intendere audeant nec ipsa res eis auferre quoquo pacto studeant. Ideo denique, ut præmisimus, severissimam hanc decreti nostri curavimus promulgare sententiam, ut qui suum non formidat exitum, saltem filiorum cunctæque suæ posteritatis pertimescat interitum. Si quis sane regum succedentium cunctas hujus constitutionis nostræ definitiones custodire aut implere distulerit, omnis linea generationis ejus perpetim condemnata depereat, et insuper ex divino iudicio rebus omnibus et honore presentem in sæculo careat, atque Christo judicante cum diabolo ejusque sociis ad interitum gehennæ perveniat; et ideo si placet omnibus qui adestis hæc nostra sententia, vestræ vocis eam pari consensu firmate. Ab universis Dei sacerdotibus palatiique senioribus seu etiam clero et omni populo dictum est: Quicumque profanator contra hanc vestram definitionem et regum electionem venire præsumperit, sit anathema maranatha hoc est, perditio in adventu domini nostri Jesu Christi et cum Juda Scariotis habeat partem perenniter obnoxius ipse et socii eorum.

XII. — De custodia vite principum et defensione præcedentium regum adhibenda a sequentibus sibi principibus. Ex concilio toletano VI.

Jam quidem in antecedenti generali synodo pro salute nostrorum principum constat esse consultum, sed tamen libet iterare bene sancita et digna auctoritate munire salubriter ordinata: ideoque contestamur coram Deo, et omni ordine angelorum coramque prophetarum, atque apostolorum, vel omnium martyrum choro, coram omni ecclesia catholica, et christianorum cœtu, ut nemo deinceps intendant in interitum regis, nemo regni eum gubernaculis privet, nemo tyranica præsumptione apicem regni sibi usurpet, nemo quolibet machinamento in principis adversitatem sibi conjuratorum manum adsociet. Quod si quodpiam horum quisquam nostrorum temerario ausu præsumptor extiterit, anathemate divino percussus absque ulli remedii loco habeatur condemnatus æterno iudicio. Is autem qui ejus sedem fuit princeps assecutus, si vult se ipsum à tanto expiare piaculo, quasi proprii patris ejus ulciscatur interitum, in cuius defensionis auxilio universa regni gothorum sentiat fortitudo: si autem desidi cura et minoris zelo tam funestum noluerit vindicare scelus, sit ex nostra omnium sententia opprobrium ceteris gentibus.

XIII. — De indulgentia principum noxiis reservata. Ex concilio toletano VI.

In his omnibus quæ præmisimus potestatem indulgentiæ in culpis delinquentium principi servamus juxta pietatis et bonitatis suæ moderamen ut ubi emendationem prospexerit mentium, veniam tribuat culpam.

XIV. — De custodia salutis regum et defensione prolis præsentium principum et succedentium. Ex concilio toletano V.

Summa autem nobis vigilantia et grandi religionis cura providendum est ut mala quæ asidue prohibita perpetrantur conspectâ disciplinâ ecclesiasticâ extirpentur. Non enim incassum scriptum est: *Pestilente flagello stultus sapientior erit.* Quam ob rem quoniam præponderante onere delictorum experientiâ pene semper ac sæpe fieri addicimus quod magnopere vitare debemus, quodque etiam custodituros nos cum divinis sacramentis spondemus superba temeritate violamus, ideo frequenter est compescendum quod crebrò invenitur transgressum. Sed ne succedentes præcedentibus ac deinde sequentes invidant anterioribus; ut cuncta quieta et pacata permaneant, hæc nostri concilii communiter considerata defertur sententia, quatenus servata permaneant quæcumque universali et magna synodo pro-

visa atque conscripta circa principum salutem et utilitatem sunt, hæc quoque adjecta custodiantur, ita videlicet ut omni benignitate omnique firmitate circa omnem posteritatem principis nostri vel succedentium regum teneatur dilectio, et præbeatur rationabile defensionis adminiculum: ut ne rebus eorum justè provisus aut etiam parentum digna provisione procuratis vel juris proprietate possidendis à quolibet injustè fraudentur: ne à quoquam causæ illicitæ et exquisitæ lædendi eos assensus præbeantur; ne quocumque modo in quibuslibet rebus sprete dilectione molestantur, sed diligenter cuncta quæ de justo conquisita vel donatu habentur feliciter possideantur; hæc enim licentia efficit et principes subjecti nimium esse suspectos et subjectos in bonis principum cupidos. Quocirca ne hæc promissa tenerentur, et ut cupiditas radix omnium malorum auferatur, contestamur omnes præsentibus et absentibus, et etiam futuris temporibus præsentibus coram Deo et angelis ejus, quod si quisquam hujus nostræ constitutionis violator extiterit atque contemptor et quacumque argumentatione odiosè filios regum molestare, aut in aliquo fuerit eos conatus ledere, sit in christianorum anathema cœtu, atque superno condemnatur iudicio; sit exprobabilis omnibus catholicis et abominabilis sanctis angelis in ministerio Dei constitutis, sit in hoc seculo perditus et in futuro damnatus qui tam rectæ provisioni nostræ noluerit præbere consensum.

XV. — De incolumitate, et adhibenda dilectione regis proles. Ex concilio toletano VI.

Sicut insolentia malorum regum odiosa semper et execrabilis extitit in subjectis, ita quæque honorum provida utilitas amabilis efficitur populis. Quocirca quis ferat aut quis toleranter christianus videat regis soboles aut posteritatem expoliari rebus aut privari dignitatibus? Quod ne fiat, generalis promittitur de principis filiis sententia nostra, id est de præsentis excellentissimi principis vel succedentium regum posteritate dantur à nobis aperta decreta, ut ea, quæ synodus præterito anno constituit circa omnem posteritatem ejus, universitas regni sui conservet: hoc est ut præbeatur filiis ejus dilectio benigna et firma, et tribuantur eis ubi loci oportunitas fuerit defensionis adminicula justa; ne de rebus justè proligratis, aut parentum dignitate procuratis, vel largitate principis adeptis, aut alicujus impensis attributis, aut etiam proprietate debitæ fraudentur qualibet insidia callidatis; neve à quoquam lædendi eos præbeantur argumenta machinationis, quia dignum est ut cujus regimine habemus securitatem, ejus posteritati decreto concilii impertiamur quietem atque honorem. Qui vero temerator hujus nostræ sententiæ extiterit, severiori ultioni subjaceat.

XVI. — Item de munitione regis proles. Ervigius rex. Ex concilio toletano XIII.

Cognovit cœtus nostri reverentia aliquid promulgare quod valeat et pietati regis vicem beneficentiæ reddere et principali soboli ad futurum prodesse. De hoc sane principe nostro id nos definisse convenit cujus proinde peccato imperio regimur, affectu fovemur, præmiis fruimur; et ideo qui tot erga gentem suam ejus beneficia præsentimus ut saltem ejus filiis fortia tutiois adfutura adminicula prorogemus. Contestamur ergo omnes præsentibus ac absentibus, seu etiam futuris temporibus subsequentes sacerdotes vel principes seu cujuscumque honoris aut ordinis homines coram Deo et sanctis angelis ejus, ut nulli in futuro posteritati ejus vel gloriæ conjugis suæ atque his qui gloriæ suæ filiis vel filiabus conjuncti esse noscuntur, seu etiam qui adhuc conjuncti non sunt, sed protinus conjungendi sunt, injustas lædendi occasiones exquirant: nullus occultè vel publicè per quæ abdicentur malitiæ suæ contra eos vota extendat: nemo eos gladio vel qualibet pernitiōsa factione interimat: nullus consilium injustè vel opus quibus dejiciantur vel nudem-

tur exhibeat: nullus his injustè violenter tonsuræ signaculum imprimat: nullus vestem contra ordinem gloriosæ conjugis ejus vel filiabus suis atque nubibus mutare præsumat: nullus etiam extra evidentis culpæ iudicium aut ex illis eos relegandos inducat aut eorum corporibus quamlibet detractionum vel flagellorum inferat detrimenta, quò cum præmemoratis omnibus omnis ejus in toto adfutura gloriosa posteritas læsionis injustam non perferat notam, nec rerum sentiat detrimenta. Si quis autem hominum, tam regia potestas eam etiam cujuslibet sit ordinis aut honoris, huic nostræ sententiæ non adquiescens filios filiavæ de gloriæ suæ una cum serenissima conjugis suæ vel supradictis omnibus amodo vel quandoque sine justo partis suæ negotio aut lædendos impetierit aut dejiciendos elegerit, vel ex propria deliberatione consenserit, quò aut de rebus sibi debitæ injustè expoliati nudentur aut dolo vel machinatione quolibet dejiciantur, sit anathemate ultus et futuri examinis iudicio condemnatus.

XVII. — Item de munitione conjugis atque proles regis. Ex concilio toletano XVII.

Cum enim religiosissimus et gloriosissimus princeps noster zelo zelatus pro domino Deo exercituum inimicos veræ fidei sanctæ, qui diversa occasione maluerunt catholicæ credulitatis statum evertere, et jurisjurandi profanationem visi sunt incurrisse, ita recto iudicii tramite digna cernitur ultione percutere, quatenus et injuriam crucis Christi vindicare, et statum totius sanctæ ecclesiæ conservaret, atque genti ac patriæ suæ defensionis munimina necessaria provideret; ideo nos pro tot tantisque beneficiis, quibus tam ecclesiæ quam genti ac patriæ suæ propagare intendit, cupientes in aliquo eidem principiam retributionem dependere, per hujus definitionis nostræ sanctiones depromimus et per individua Trinitatis inviolabile sacramentum cunctos tam nunc in præsentem consistentes quam futuris temporibus cujuslibet ordinis vel generis homines succedentes convenimus atque contestamur, ut si quandoque contigerit, ut gloriosa nostraque regina diutinis et felicioribus serenissimi nostri principis annis transactis religiosè existat in viduitate superstes, atque ex eo habuerit dulcissimas proles, nulla mordacitate invidiæ pulsus, nullis odii stimulis actus, nullo diabolicæ fraudis instinctu permoti contra eos quisquam conetur assurgere. Nullus citra evidentium culparum iudicium per quascumque subtilissimas indagaciones nocibilitatis adversus eos perquirat occasiones. Nullis eorum vita cujuslibet instantia obteratur injustissimis tædiis, nullis maceretur inediis. Nullus quoque filiis ac filiabus eorum vel succedentium regum contra eorum voluntatem religionis habitum imponat, aut exilii ergastulis mancipandos statuat, neque flagellorum verberibus cruciet, per quod et dignitate priventur, et extra debitum justitiæ ordinem rerum suarum eis ambitio auferatur: sed quietis ac tranquillitatis ope fulciti tam quod eis de parentali facultate debita successio dederit, quam etiam quod per auctoritatum oracula idem clementissimus dominus noster illis conferre maluerit, vel quæ ab illis justè conquisita extiterint, imperturbato jure possideant et de rebus ipsis iudicare quod voluerint licentiam habeant. Necessarium enim unicuique debet videri ut sacerdotalibus præmuniatur oraculis et eorum edictis per omnia reddantur liberales, et si quandoque extiterint destituti secundum canonici vigorem edicti, sacerdotum manebunt defensionibus contuendi. Si quis igitur hoc pietatis edictum violandum delegerit, infirmandum crediderit, aut quoquo pacto temerare intenderit, sit perpetui anathematis ultione damnatus, et à pagina cœlesti abrasus, atque cum diabolo ejusque sociis acrioribus suppliciiis alligatus.

XVIII. — De remuneratione collata fidelibus regum.

Primum fraudare fidelibus non solum inhumanum sed etiam existit injustum: ideoque cum fidei meritum tam

in rebus divinis quam in humanis non habeatur ingratum, dignum videtur ut sacerdotalis sententia consulat fidelibus regis. Proinde anno primo serenissimi principis nostri decrevit concilium sanctum, ut omnes qui fidei obsequio et sincero servitio voluntatibus vel jussis paruerint principis, totaque intentione salutis ejus custodiam vel vigilantiam habuerint à regni successoribus nec à dignitate nec à rebus pristinis causa repellantur injusta: sed et nunc ita pro uniuscujusque utilitate principis moderentur discretionem, sicut eos propexerit necessarios esse patriæ et sic illis impertiat benignitas, ut in ceteris maneat gratiæ potestas, quatenus ita omnia in rebus justè conquisitis lucrentur, ut posteris relinquendi vel quibus voluntas eorum decreverit conferendi spontaneo fruuntur arbitrio. Ceterum si infidelis quisquam incapite regio aut inutilis in rebus commissis præsentissimo domino nostro vel succedentium regum extiterit inclementiæ, ejus

manu et potestatis nutu constet hujus moderatio. Nefas enim est in dubium deducere ejus potestatem cui omnium gubernatio superno constant delegata iudicio: quod si prius ejus iudicium quisquam repertus fuerit ejus vitæ fuisse infidelis, quicquid largitate ipsius in rebus habuerit conquisitis careat, in confiscandum, et fidelibus largiendum. Hujus quoque sententiæ fortitudine vel valore decreti nostri seriem quam in serenissimi principis nostri edidimus nomine, nos omnes hanc ex rectæ fidei vel pietatis ac justitiæ fonte manantem coram Deo et sanctis angelis ejus orthodoxis omnibus et nunc et in futurum impensissimè conservare commendamus, obsecrantes enixius ut hanc et reverenter cum Dei timore adimpleant et ab emulis defendant benignè: contemnentibus eam divinæ severitatis ultio pavenda perveniat, observantibus autem misericordia profluens, pax perpetua, et gloria sempiterna contingat. Amen.